

Y Comisiwn Addysg Drydyddol ac Ymchwil
Commission for Tertiary Education and Research

Amod: Diogelu Dysgwyr

Pan roddir hysbysiad o dan Adran 126(1) o **Ddeddf Addysg Drydyddol ac Ymchwil (Cymru) 2022** (y Ddeddf), **rhaid** i gorff llywodraethu (neu gyfwerth) darparwr sydd wedi cofrestru gyda Medr neu sy'n cael ei gyllido ganddo:

- sicrhau bod ganddo gynllun diogelu dysgwyr ar waith sydd wedi'i gymeradwyo gan Medr, cyn neu ar ddyddiad a bennir gan Medr, a **rhaid** iddo weithredu'r cynllun hwnnw

Categori Amod

Mae hwn yn amod cofrestru parhaus. Mae hwn yn amod ar gyfer cyllid.

Sail Gyfreithiol

O dan Adran 31 o'r Ddeddf, rhaid i Medr ddarparu amod parhaus o gofrestru sy'n ei gwneud yn ofynnol i gorff llywodraethu'r darparwr, "os yw wedi cael hysbysiad o dan Adran 126(1), gael cynllun diogelu dysgwyr yn ei le sydd wedi ei gymeradwyo gan y Comisiwn (o dan Adran 126(3) neu (5)) ar neu cyn y dyddiad a bennir yn yr amod a rhoi effaith i'r cynllun."

O dan Adrannau 90, 99, a 104 o'r Ddeddf, gall Medr osod telerau ac amodau cyllido mewn perthynas â'r amod hwn.

Mae Adran 126 o'r Ddeddf yn nodi bod rhaid i Medr gyhoeddi canllawiau ar baratoi ac adolygu cynlluniau diogelu dysgwyr.

Mae Adran 126 yn nodi y gall Medr roi hysbysiad i ddarparwr addysg drydyddol perthnasol yn gofyn iddo gyflwyno cynllun diogelu dysgwyr i Medr ar ddyddiad a bennir yn yr hysbysiad, neu cyn y dyddiad hwnnw.

Mae Adran 126 hefyd yn nodi y gall Medr gymeradwyo'r cynllun diogelu dysgwyr ar ei ffurf gyfredol neu gydag addasiadau. Os yw darparwr addysg drydyddol perthnasol yn dymuno diwygio ei gynllun diogelu dysgwyr cymeradwy, **rhaid** iddo

anfon cynllun diwygiedig i Medr. Gall Medr gymeradwyo'r cynllun diogelu dysgwyr ar ei ffurf gyfredol neu gydag addasiadau.

Mae Adran 135 o'r Ddeddf yn nodi y gall Medr roi cyngor a chyhoeddi canllawiau (boed yn gyffredinol neu'n benodol) i unrhyw berson ynghylch darparu addysg drydyddol neu unrhyw fater sy'n gysylltiedig â swyddogaethau Medr.

Gofynion Cydymffurfio

1. Er mwyn cydymffurfio â'r amod hwn, **rhaid** i gorff llywodraethu darparwr (neu gyfwerth), os yw wedi cael hysbysiad o dan Adran 126(1) o'r Ddeddf, gael cynllun diogelu dysgwyr (neu cyn y dyddiad a bennir yn yr hysbysiad) wedi'i gymeradwyo gan Medr (o dan Adran 126(3) neu 126(5)) a gweithredu'r cynllun hwnnw. Dylai darparwyr fodloni'r gofynion a nodir yn y canllawiau statudol ar ddiogelu dysgwyr.

Monitro

Bydd Medr yn monitro cydymffurfedd â'r amod hwn drwy oruchwylio cynlluniau diogelu dysgwyr a gaiff eu cwblhau. Bydd Medr yn monitro effeithiolrwydd y trefniadau diogelu dysgwyr yn y ffyrdd canlynol (i gael diffiniadau o'r rhain, gweler dull Medr o fonitro):

- **Digwyddiadau y Mae'n Rhaid eu Hadrodd:** mewn achosion lle mae'r digwyddiadau hynny'n ymwneud â meysydd o fewn cylch gwaith Medr, neu gyngor neu arweiniad a roddwyd gan Medr i lywio gwaith gwneud penderfyniadau ynghylch a oes angen cynllun diogelu dysgwyr ai peidio
- **adborth dysgwyr:** mewn achosion lle mae adborth yn gysylltiedig ag effeithiolrwydd neu effaith trefniadau diogelu dysgwyr
- **cyflwyniadau pryderon rheoleiddiol a monitro cwynion:** mewn achosion lle mae pryderon a gyflwynir i Medr, neu ddadansoddiad o ddata cwynion, yn nodi themâu neu faterion systemig a allai olygu bod Medr yn gofyn am gynllun diogelu dysgwyr
- **dadansoddi data:** bydd Medr yn monitro cydymffurfedd a gwelliant parhaus gan ddefnyddio ystod o ddata meintiol ac ansoddol sydd ar gael. Lle y bo'n bosibl, bydd dadansoddiad Medr yn cael ei gyd-destunoli. Gellir defnyddio hyn i lywio unrhyw benderfyniad ynghylch a oes angen cynllun diogelu dysgwyr
- **monitro yn seiliedig ar risg:** mae data, tystiolaeth neu adroddiadau'n dangos risg wirioneddol neu risg bosibl, rydym yn cadw'r hawl i ofyn am wybodaeth, tystiolaeth a/neu ddata ychwanegol, i gwrdd â'r darparwr a/neu ymweld â'r sefydliad
- **monitro gwefan y darparwr:** gall Medr fonitro gwefannau darparwyr i sicrhau bod gofynion cyhoeddi ar gyfer cynlluniau diogelu dysgwyr yn cael eu bodloni
- **gweithgareddau ymgysylltu:** naill ai ar lefel darparwr neu ar lefel sector, bydd Medr yn ymgysylltu â darparwyr wrth adolygu sut y mae cyngor neu arweiniad yn cael ei ystyried

Mae'n bosibl y bydd darparwyr sydd â hanes blaenorol o beidio â chydymffurfio, sy'n dangos tueddiadau o ddirywiad mewn data neu sy'n wynebu risg o beidio â

chydymffurfio yn y dyfodol yn destun craffu mwy dwys. Bydd peidio â chydymffurfio â gofynion monitro yn ysgogi ymchwiliadau pellach ac ymyriadau posibl.

Adolygu a Diwygio

Bydd Medr yn adolygu'r amod hwn yn rheolaidd i sicrhau ei fod yn cyd-fynd ag anghenion esblygol y sector, newidiadau i bolisiâu ac adborth gan randdeiliaid.

Y Comisiwn Addysg Drydyddol ac Ymchwil
Commission for Tertiary Education and Research

Canllawiau Statudol ar Baratoi a Diwygio Cynlluniau Diogelu Dysgwyr

1. O dan **Ddeddf Addysg Drydyddol ac Ymchwil (Cymru) 2022** (y Ddeddf), rhaid i Medr gyhoeddi canllawiau ar baratoi a diwygio cynlluniau diogelu dysgwyr. Bydd Medr yn goruchwyllo ac yn monitro'r modd y cwblheir y cynlluniau hynny ac yn adrodd ar effeithiolrwydd y cynlluniau hynny trwy ei adroddiad blynyddol i Lywodraeth Cymru.
2. Mae ein canllawiau yn nodi'r gofynion ar gyfer cynlluniau diogelu dysgwyr y gall Medr ofyn amdanynt gan ddarparwyr addysg drydyddol.
3. Egwyddor arweiniol cynlluniau diogelu dysgwyr yw y dylai dysgwyr allu cwblhau'r rhaglenni astudio y maent yn cofrestru arnynt, gan gynnwys y rhai a gyflwynir trwy drefniant partneriaethau. Os bydd rhywbeth yn digwydd yng nghyd-destun yr amgylchedd dysgu, y gellid yn rhesymol ystyried ei fod o dan ddylanwad y darparwr, neu os bydd penderfyniad yn cael ei wneud gan ddarparwr, a allai effeithio'n negyddol ar allu dysgwr i gwblhau ei gwrs, yna rydym yn disgwyl i ddarparwyr gymryd pob cam rhesymol i gefnogi dysgwyr hyd at gwblhau eu deilliannau dysgu. Mae hyn yn cynnwys cynorthwyo dysgwyr i drosglwyddo rhwng rhaglenni os ydynt yn dymuno gwneud hynny. Nid yw'n cynnwys newidiadau i gwrs astudio lle nad oes dysgwyr wedi'u cofrestru'n weithredol, nac yn cynnwys amgylchiadau lle mae dysgwr yn dewis tynnu'n ôl o'i gwrs am resymau eraill (e.e. i fynd ar drywydd cyflogaeth).
4. Disgwylir y bydd defnyddio Cynllun Diogelu Dysgwyr yn anghyffredin. Lle mae gan ddarparwyr drefniadau llywodraethu a rheoli risg effeithiol ar waith, fel arfer caiff problemau posibl eu nodi a'u rheoli ymhell ymlaen llaw, sy'n golygu nad yw'n debygol y bydd angen Cynllun Diogelu Dysgwyr. Felly mae'r Cynllun Diogelu Dysgwyr yn gweithredu fel mesur diogelwch ar gyfer amgylchiadau eithriadol, yn hytrach na rhywbeth y byddai'r rhan fwyaf o ddarparwyr yn disgwyl bod yn ddarostyngedig iddo.
5. Fel rheol gyffredinol, byddwn yn defnyddio ein liferi rheoleiddiol a chyllid i ymgysylltu â darparwyr i ddeall y trefniadau a'r strategaethau sydd ganddynt ar

waith i gynorthwyo dysgwyr i gwblhau eu cyrsiau a llwyddo. Cynlluniau diogelu dysgwyr fydd un o'r offer hyn. Os gallwn gael gwybodaeth trwy fecanweithiau sefydledig, yna fel rheol byddwn yn defnyddio'r llwybrau hyn yn hytrach na gofyn am gynllun.

6. Mae dull Medr yn ei gwneud hi'n ofynnol i ddarparwyr hysbysu Medr, trwy e-bost, am unrhyw ddigwyddiadau difrifol neu ddigwyddiadau hysbysadwy (fel y nodir ym manylion atodol y gofynion ar gyfer Digwyddiadau y Mae'n Rhaid eu Hadrodd) neu faterion eraill a allai effeithio'n negyddol ar allu dysgwyr i gwblhau eu cyrsiau addysg drydyddol. Gall enghreifftiau yma sbarduno cynllun diogelu dysgwyr. Mae'r dull hwn yn seiliedig ar fwriad Medr bod 'dim syrpreisys' o ran ei ddull rheoleiddio, y **bydd** darparwyr yn hunan-ddatgan materion perthnasol wrth Medr (gan gynnwys y rhai sydd â'r potensial i ymddangos yn y wasg), ac y bydd ymgysylltu a chyfathrebu parhaus gyda darparwyr y mae'n eu cyllido a'u rheoleiddio.
7. **Dylai** darparwyr gadarnhau'r camau y maent yn eu cymryd, neu'n bwriadu eu cymryd, i ddatrys y mater (gan gynnwys cymorth ar gyfer dysgwyr ac ymgysylltu gweithredol â dysgwyr i ystyried eu hanghenion). Efallai y bydd amgylchiadau lle mae Medr yn cysylltu â darparwr i gael gwybodaeth (fel y cam cyntaf) cyn gwneud yr asesiad i benderfynu a oes cynllun diogelu dysgwyr yn ofynnol.
8. Ar ôl cael y math hwn o hysbysiad, bydd Medr yn ystyried yr angen posibl am gynllun diogelu dysgwyr a gall gychwyn deialog gyda darparwyr i geisio eglurhad. Ni fydd pob digwyddiad y mae'n rhaid ei adrodd yn peri i Medr ofyn am gynllun diogelu dysgwyr. Lle y bo'n bosibl, dylid hysbysu Medr ar adeg gynnar mewn unrhyw broses benderfynu, yn enwedig lle gallai hyn effeithio ar grwpiau neu nifer sylweddol o ddysgwyr. Pan fydd amgylchiadau'n codi a allai achosi niwed neu risg i allu dysgwr i gwblhau ei gyrsiau'n llwyddiannus, mae Medr yn disgwyl i ddarparwyr yn y lle cyntaf hysbysu dysgwyr yn llawn ac ymgysylltu'n weithredol â hwy i drafod sut y bydd yr amgylchiadau'n cael eu lliniaru.
9. Ym mhob achos, wrth benderfynu a yw cynllun diogelu dysgwyr yn ofynnol, bydd Medr yn ystyried manylion yr amgylchiadau a difrifoldeb yr effaith bosibl, neu wirioneddol, ar ddysgwyr. Rydym yn cadw'r hawl i roi hysbysiad i ddarparwr os ydym yn teimlo bod angen cynllun diogelu dysgwyr i roi sicrwydd i Medr mewn perthynas â'r materion a amlinellir yn y canllawiau hyn.
10. Ar ôl cael rhybudd, **rhaid** i ddarparwr gyflwyno cynllun diogelu dysgwyr i Medr i'w gymeradwyo. Bydd yr hysbysiad yn nodi erbyn pa ddyddiad y **dylid** cyflwyno'r cynllun diogelu dysgwyr a'r manylion y **dylid** eu cynnwys yn y cynllun, yn berthynol i'r mater neu'r sbardun a ysgogodd y cynllun. **Dylai'r** cynllun gael ei gyd-greu gyda dysgwyr yr effeithir arnynt gan y materion, gyda chymorth cynrychiolwyr dysgwyr fel y bo'n briodol. **Rhaid** i'r darparwr sicrhau ei fod yn cyfathrebu'n effeithiol ac yn briodol â dysgwyr.
11. Mae **Atodiad A** yn nodi'r broses ddisgwyliedig hon ar gyfer cyflwyno, cymeradwyo a diwygio cynlluniau diogelu dysgwyr.

12. Mae **Atodiad B** yn nodi gofynion Medr ar gyfer cynnwys cynlluniau diogelu dysgwyr. Nid ydym wedi darparu templed gan nad ydym am fod yn rhy ragnodol ynghylch datblygiad a fformat cynlluniau. Fodd bynnag, os bydd awydd cyfunol yn y sector am dempled, byddwn yn gweithio gyda darparwyr i lunio un.
13. Mae **Atodiad C** yn darparu enghreifftiau ymarferol o senarios posibl, gydag asesiad petrus (a damcaniaethol) Medr wrth benderfynu a allai cynllun diogelu dysgwyr fod yn ofynnol. Bydd ein penderfyniad i ofyn am gynllun yn gymesur ac yn seiliedig ar risg, yn unol â'n dull rheoleiddio, a bydd yn cael ei wneud fesul achos unigol.

Cwmpas

14. **Dylai** pob darparwr a gyllidir gan Medr neu sydd wedi'i gofrestru gydag ef ymlynu wrth y canllawiau hyn mewn perthynas â'r addysg y maent yn ei darparu, ac eithrio awdurdodau lleol mewn perthynas â darpariaeth chweched dosbarth a gynhelir, sydd wedi'i eithrio'n benodol o'r darpariaethau o fewn y Deddf ynghylch cynlluniau diogelu dysgwyr. Mae darparwyr a gwmpesir yn cynnwys prifysgolion, sefydliadau addysg bellach, darparwyr prentisiaethau (h.y. darparwyr hyfforddiant annibynnol yn ogystal â sefydliadau addysg bellach), a darparwyr dysgu oedolion yn y gymuned. Mae cyrsiau addysg drydyddol yn cynnwys darpariaeth addysg bellach, hyfforddiant, prentisiaethau, addysg uwch (gan gynnwys ymchwil ôl-raddedig) a dysgu oedolion yn y gymuned.
15. Mae darpariaeth a roddir gan neu ar ran darparwyr a gyllidir neu sy'n gofrestredig o fewn cwmpas y canllawiau hyn. Mae hyn yn cynnwys addysg drawswladol, darpariaeth a roddir trwy drefniadau is-gontractio, yn ogystal ag addysg a ddarperir fel rhan o drefniadau is-gwmni. Yn achos darpariaeth mewn partneriaeth, **bydd** Medr yn ei gwneud yn ofynnol i'r prif ddarparwr fod â pherchnogaeth ar unrhyw gynlluniau diogelu dysgwyr gweithredol a chynnwys partneriaid yn y broses o ddatblygu a gweithredu'r cynlluniau hyn.
16. Mewn rhai achosion, er enghraifft yn achos digwyddiadau allanol neu gymdeithasol a fyddai'n debygol o gael effaith ar sawl darparwr, efallai y byddai'n briodol i ddau neu fwy o ddarparwyr fabwysiadu dull ar y cyd o baratoi cynlluniau diogelu dysgwyr neu ganllawiau tanategol (gan gynnwys cynllunio parhad busnes). Fodd bynnag, bydd dull monitro Medr yn benodol i bob darparwr unigol.
17. Nid yw'r canllawiau hyn a'r Amod Diogelu Dysgwyr yn disodli, yn goresgyn nac yn gwrth-ddweud rhwymedigaethau cyfreithiol ehangach darparwr, gan gynnwys y rhai o dan gyfraith diogelu defnyddwyr neu'r gofynion a nodir gan yr Awdurdod Cystadleuaeth a Marchnadoedd (CMA).

Sbardunau

18. Mae'r rhestr ganlynol yn nodi sbardunau posibl ar gyfer cynllun diogelu dysgwyr. Nid rhestr gynhwysfawr mo hon. Fodd bynnag, rydym o'r farn mai'r rhain yw'r prif feysydd lle gallai fod angen cynlluniau diogelu dysgwyr:

- digwyddiadau y mae'n rhaid eu hadrodd (yn unol â pholisi digwyddiadau y mae'n rhaid eu hadrodd Medr)
- cau cyrsiau (ac eithrio'r rhan fwyaf o achosion o addysgu darpariaeth i'w therfyn, gweler yr adran parhad busnes isod)
- cau, neu newid, lleoliad dysgu cynradd dysgwr (campws, canolfan, ac ati, gan gynnwys o ganlyniad i uno neu gymryd drosodd darparwr). Gallai hyn gynnwys materion sy'n effeithio ar amgylcheddau dysgu ar-lein, gan ddibynnu ar yr amgylchiadau
- cau darparwr
- newid sylweddol i gwrs astudio dysgwr. Byddwn yn defnyddio'r term 'sylweddol' i gwmpasu newidiadau neu addasiadau sy'n golygu y gall y ddarpariaeth yn rhesymol gael ei hystyried yn sylweddol wahanol i'r un y cofrestrodd y dysgwr ar ei chyfer ar ddechrau ei raglen astudio. Gallai hyn gynnwys:
 - dull astudio (er enghraifft, o fod yn y cnawd i fod yn gyfan gwbl ar-lein)
 - colli elfennau hanfodol, neu newid sylweddol i elfennau hanfodol, a allai effeithio ar allu dysgwr i gyflawni ei ddeilliannau dysgu (e.e. asesiadau, modiwlau, lleoliadau (gan gynnwys o ganlyniad i fethiant perthnasoedd â phartneriaid, neu fethiant cyflogwr), elfennau gorfodol o ddarpariaeth a achredir gan Gorff Proffesiynol, Statudol neu Reoleiddiol (PSRB) lle gallai'r newid neu'r newidiadau arfaethedig annilysu achrediad)
 - methu â darparu darpariaeth cyfrwng Cymraeg lle mae hyn yn groes i'r hyn a gynigiwyd ar ddechrau'r cwrs
 - colli personél hanfodol / arbenigol (e.e. trefniadau goruchwyllo Ymchwil Ôl-raddedig, cynnwys cwrs arbenigol)
 - colli cyllid a neilltuwyd (e.e. ysgoloriaethau UKRI)
 - colli cyfleusterau hanfodol

19. Byddwn yn monitro'r ffynonellau gwybodaeth canlynol yn rheolaidd trwy ein mecanweithiau sefydledig ac yn ymgysylltu â darparwyr neu'n gofyn am gynlluniau diogelu dysgwyr lle'r ydym o'r farn y gallai hynny fod yn angenrheidiol:

- tueddiadau mewn data
- deilliannau arolygon llais y dysgwr
- gwybodaeth a rennir gyda Medr gan ddysgwyr, eu cynrychiolwyr, a rhanddeiliaid eraill
- cydymffurfedd â'r cod ymgysylltu â dysgwyr
- deilliannau adolygiadau sicrhau ansawdd allanol
- deilliannau archwiliadau

- deilliannau ymarferion achredu cyrff proffesiynol, statudol neu reoleiddiol
- deilliannau prosesau cwynion, gan gynnwys y rhai a gyfeiriwyd at gyrff eraill fel Swyddfa'r Dyfarnwr Annibynnol (OIA)

Fel yr amlinellir uchod, os gallwn geisio sicrwydd trwy fecanweithiau eraill, byddwn yn amcanu at wneud hynny.

Parhad Busnes

20. Mae cynlluniau diogelu dysgwyr wedi'u bwriadu i sicrhau bod trefniadau diogelu dysgwyr cyson ac effeithiol i'w cael yn y sector trydyddol, i gynorthwyo dysgwyr i allu cwblhau eu cyrsiau os bydd rhywbeth yn digwydd y tu allan i'w rheolaeth a allai effeithio'n negyddol ar eu haddysg.
21. Nid yw cynlluniau diogelu dysgwyr wedi'u bwriadu i ddisodli gweithgarwch parhad busnes na phrosesau eraill a ddefnyddir gan ddarparwyr i gyflawni eu dyletswyddau rheoleiddiol a statudol. Rydym o'r farn y gallai prosesau parhad busnes effeithiol liniaru'r angen i Medr ei gwneud yn ofynnol cyflwyno cynllun diogelu dysgwyr mewn rhai achosion, ar yr amod eu bod wedi'u dylunio'n effeithiol. **Dylai** darparwyr ystyried y canllawiau hyn, gan gynnwys yr egwyddorion cyffredinol a nodir uchod, o fewn cynlluniau parhad busnes perthnasol a gwneud penderfyniadau sefydliadol.

Adolygiad Portffolio

22. Mae Medr yn cydnabod bod darparwyr yn addasu eu portffolio o gyrsiau yn barhaus, yn enwedig i ymateb i newidiadau yn y galw gan ddysgwyr, ac y bydd hyn yn aml yn cynnwys cau rhai cyrsiau lle mae'r galw'n lleihau er mwyn aildosbarthu adnoddau i feysydd lle mae'r galw'n tyfu, neu gau cyrsiau fel rhan o raglen i ail-ddylunio a thrawsnewid y cwricwlwm mewn modd wedi'i gynllunio. Ni fydd cynlluniau diogelu dysgwyr yn ofynnol fel arfer mewn perthynas â chau cyrsiau yn y ffordd honno, yn enwedig pan fo darparwyr yn bwriadu addysgu darpariaeth i'w therfyn yn yr un lleoliad a phan nad oes unrhyw oblygiadau ar gyfer dysgwyr sy'n dymuno symud ymlaen i'r lefel astudio nesaf. Fodd bynnag, efallai y byddai Medr yn ceisio sicrwydd ynghylch sut y byddai darparwyr yn diogelu deilliannau dysgwyr yn yr amgylchiadau hyn, gan gydnabod y gallai addysgu'r ddarpariaeth hyd at ei therfyn gael effaith negyddol ar ddysgwyr o hyd. Gallai fod goblygiadau yr Awdurdod Cystadleuaeth a Marchnadoedd/ cyfraith diogelu defnyddwyr i ddarparwyr mewn rhai amgylchiadau hefyd ac mae'r rhain yn annibynnol ar asesiad Medr.
23. Pan fo cwrs yn mynd i gael ei gau ran o'r ffordd trwy raglen dysgwr (er enghraifft, ail flwyddyn Safon Uwch mewn sefydliad addysg bellach, neu flwyddyn gyntaf gradd israddedig mewn prifysgol) heb y cyfle i ddysgwyr gwblhau eu cwrs gyda'r un darparwr, rydym yn disgwyl i ddarparwyr gefnogi'r holl ddysgwyr yr effeithir arnynt i sicrhau eu bod yn gallu cwblhau eu cwrs mewn man arall. Yn yr un modd, lle mae pwyntiau dilyniant disgwyledig yn cael eu dileu ar ôl i ddysgwr gofrestru – fel y lefel nesaf mewn cyfres o gymwysterau – rydym yn disgwyl i ddarparwyr gefnogi'r holl ddysgwyr yr effeithir arnynt i sicrhau eu bod yn gallu cwblhau eu cwrs trwy drefniadau eraill.

24. Gallai hyn fod trwy eu trosglwyddo i gwrs tebyg a gynnigir gan y darparwr neu drwy gynorthwyo'r dysgwr i drosglwyddo i'r un cwrs addysg neu hyfforddiant neu i gwrs addysg neu hyfforddiant tebyg mewn darparwr arall. Gallai gynnwys cymorth emosiynol neu gymorth gyda llesiant, cymorth ariannol mewn perthynas â chostau llety/ astudio neu symud eiddo personol, neu gostau cludiant lle mae angen i ddysgwyr deithio i'r lleoliad darparu newydd. Efallai y bydd Medr yn ei gwneud yn ofynnol cyflwyno cynlluniau diogelu dysgwyr i'w cymeradwyo lle mae rheswm dros gredu nad yw dysgwyr yn teimlo eu bod yn cael eu cefnogi'n briodol gan eu darparwr.
25. Mae'n bosib fydd enghreifftiau lle mae telerau ac amodau darparwr ei hun yn caniatáu cau cyrsiau. Er enghraifft, os na dderbyniwyd digon o gofrestriadau newydd ar gyfer y cyrsiau hyn ac os nad yw'n hyfyw cynnal y cyrsiau hyn. Rydym o'r farn y byddai hyn y tu allan i gwmpas cynlluniau diogelu dysgwyr, ar yr amod bod ymgeiswyr yn cael cynnig dewisiadau eraill addas lle y bo'n bosibl a lle mae dysgwyr wedi cael gwybod am y posibilrwydd hwn **cyn** gwneud cais am y cwrs.
26. Ym mhob achos o'r fath, mae Medr yn disgwyl y **bydd** darparwyr yn hysbysu dysgwyr yn llawn am y cynlluniau ar gyfer cau ac y byddant yn sicrhau bod dysgwyr yn cael eu cynorthwyo'n llawn i gwblhau eu cwrs astudio yn llwyddiannus, gan gynnwys trwy gynnal adnoddau staffio a dysgu addas a digonol hyd at ddiwedd darparu'r cwrs a sicrhau bod trefniadau ar waith i gynorthwyo dysgwyr i gyflawni eu deilliannau dysgu. Os bydd Medr yn cael gwybodaeth nad yw'r dysgwyr hyn yn cael eu cefnogi, byddwn yn ymgysylltu'n uniongyrchol â'r darparwr yn y lle cyntaf.
27. Hefyd, ni fyddai cwblhau cynllun diogelu dysgwyr yn llwyddiannus yn amharu nac yn effeithio ar hawliau ehangach dysgwr, gan gynnwys o dan gyfraith defnyddwyr neu, lle y bo'n berthnasol, gwneud iawn trwy drydydd parti.
28. **Dylai** gweithgarwch ymgysylltu â dysgwyr darparwyr nodi sut y bydd y darparwr yn ennyn ymgysylltiad dysgwyr â phrosesau penderfynu, gan gynnwys pan fydd yn ymwneud â chynllunio ar gyfer cau cyrsiau a rhoi hynny ar waith, a newidiadau sylweddol i gynnwys a chyflwyno cyrsiau, fel rhan o reoli portffolio cyrsiau yn barhaus. **Dylai** hyn sicrhau bod dysgwyr yn cael eu hysbysu a bod ganddynt gyfleoedd ystyrlon i godi unrhyw gwestiynau a phryderon ynghylch sut y byddant yn cael eu cynorthwyo i gwblhau eu cwrs yn llwyddiannus.
29. Rydym yn cydnabod y gall fod digwyddiadau sy'n annisgwyl ac sydd â'r potensial i darfu ar ddarpariaeth addysg drydyddol. Gallai'r rhain gynnwys trychinebau naturiol, digwyddiadau ar y campws (e.e. tân/llifogydd), neu ddigwyddiad ledled y wlad (fel pandemig byd-eang neu weithredu terfysgol). Rydym yn argymhell bod darparwyr yn ystyried posibiliadau o'r fath yn eu cynlluniau wrth gefn / cynlluniau parhad busnes, i oleuo unrhyw gynllun diogelu dysgwyr a allai fod yn ofynnol gan Medr. Cyn belled â bod cynlluniau wrth gefn y darparwr yn darparu'r cymorth priodol i ddysgwyr ar gyfer eu dysgu y gellir ei gyflawni dan yr amgylchiadau, ni fyddai Medr o reidrwydd yn disgwyl ei gwneud yn ofynnol cyflwyno cynllun diogelu dysgwyr.

30. Rydym o'r farn bod rhai digwyddiadau neu benderfyniadau a allai effeithio'n negyddol ar allu dysgwr i gwblhau ei gwrs a allai'n **rhesymol** gael eu rhagweld gan ddarparwyr. Mae'r rhain yn cynnwys: tarfu ar fynediad at gyfleusterau, systemau'n segur neu systemau'n methu yn annisgwyl, materion staffio ac adnoddau, pwysau ariannol, gweithredu diwydiannol, a gwrthdystiadau gwleidyddol. Yn yr achosion hyn, rydym yn disgwyl i'r darparwr ymgysylltu'n weithredol â'r dysgwyr yr effeithir arnynt, eu hysbysu'n gyson am y sefyllfa a arweiniodd at y tarfu, ac ennyn eu hymgysylltiad wrth benderfynu sut orau i liniaru effeithiau'r tarfu a sut y gellir gwneud iawn am unrhyw ddysgu a gollwyd. Efallai y bydd Medr yn ei gwneud yn ofynnol cyflwyno cynlluniau diogelu dysgwyr i'w cymeradwyo os oes tystiolaeth nad yw'r darparwr yn ymgysylltu'n effeithiol yn y modd hwnnw â'i ddysgwyr.

Trosglwyddiadau Dysgwyr

31. Os bydd dysgwr yn dymuno trosglwyddo i gwrs addysg drydyddol arall, naill ai yn yr un darparwr neu mewn darparwr newydd, **am unrhyw reswm, dylai** darparwyr nodi sut y byddant yn cynorthwyo dysgwyr i wneud hyn.
32. Nid ydym o'r farn mai cynlluniau diogelu dysgwyr yw'r mecanwaith mwyaf priodol ar gyfer cyflawni hyn ac felly nid ydym yn rhagweld y byddem fel arfer yn gofyn am gynllun diogelu dysgwyr ar gyfer dysgwyr sy'n dymuno trosglwyddo rhwng cyrsiau, am fod hwn yn ddigwyddiad cymharol gyffredin mewn addysg drydyddol ac na fyddai'n gymesur gwneud hynny.
33. Felly **dylai** darparwyr amlinellu, mewn fformat sy'n hygyrch i'r cyhoedd, fanylion eu polisiau a'u prosesau sy'n ategu trosglwyddiadau dysgwyr. Gellid cynnwys hyn fel rhan o ddogfen sy'n bodoli eisoes. **Dylai'r** ddogfen hon amlinellu'r camau y bydd y darparwr yn eu cymryd i hwyluso trosglwyddiad dysgwr i gwrs addysg drydyddol arall, gan gydnabod y terfynau o fewn y flwyddyn academiaidd pan all trosglwyddiadau ddigwydd ac ymreolaeth darparwyr i gymeradwyo ceisiadau am drosglwyddo. **Dylai** hyn gynnwys trosglwyddo cynnydd, cyflawniadau a chofnodion dysgwr yn amserol ac yn ddiogel fel nad yw'r dysgwr dan anfantais ac nad yw ei waith a'i gynnydd yn cael eu colli. Efallai y bydd Medr yn ei gwneud yn ofynnol cyflwyno cynlluniau diogelu dysgwyr i'w cymeradwyo os oes tystiolaeth (megis cwynion gan ddysgwyr neu bryderon a godwyd ynghylch rheoleiddio) nad yw'r darparwr yn cynnig cymorth adeiladol i ddysgwyr sy'n dymuno trosglwyddo neu nad yw darparwr yn dilyn ei weithdrefnau trosglwyddo dysgwyr ei hun.
34. Pan fo Medr wedi gofyn yn benodol am gynllun diogelu dysgwyr, **dylai'r** cynllun gynnwys manylion sut y bydd dysgwyr yn cael eu cynorthwyo i drosglwyddo rhwng cyrsiau yng nghyd-destun yr amgylchiadau a sbardunodd y cynllun.

Amserlen y Broses Cynllun Diogelu Dysgwyr

35. Fel yr amlinellir uchod, **dylai** darparwyr hysbysu Medr cyn gynted â phosibl ynghylch unrhyw amgylchiadau perthnasol a allai fod â'r potensial i effeithio'n negyddol ar allu dysgwr i gwblhau ei astudiaethau. Bydd Medr yn ystyried a

yw'n ofynnol cyflwyno cynllun diogelu dysgwyr ac yn cadarnhau'r penderfyniad hwn wrth y darparwr. Mae'r llinell amser ddisgwyliedig, pan fo cynllun diogelu dysgwyr yn ofynnol, fel a ganlyn:

1. Ceisiadau am gynlluniau

- bydd darparwr yn cael hysbysiad ffurfiol ysgrifenedig y **dylent** gyflwyno cynllun diogelu dysgwyr i Medr
- fel arfer, rhoddir 20 niwrnod gwaith i ddarparwr gwblhau a chyflwyno cynllun i Medr; fodd bynnag, bydd hyn yn dibynnu ar yr amgylchiadau a oedd yn sail i roi'r hysbysiad i ddarparwr. Pan fo mater neu newid yn mynd i greu angen brys neu angen sy'n sensitif o ran amser i ddiogelu buddiant dysgwyr, efallai y bydd y llinell amser yn cael ei haddasu neu ei chwtogi yn unol â hynny

2. Cyflwyno cynlluniau

- unwaith y mae hysbysiad wedi cael ei roi i ddarparwr, **dylid** cyflwyno cynlluniau diogelu dysgwyr i Medr
- **dylai'r** cynllun gael ei gymeradwyo gan swyddog atebol y darparwr, neu uwch aelod o dîm rheoli darparwr os dirprwywyd y cyfrifoldeb gan y swyddog atebol
- **gall** y cynllun gael ei gyflwyno gan unigolyn ar ran y llofnodwr
- byddwn yn cadarnhau ein bod wedi cael y cynllun trwy e-bost

3. Cymeradwyo cynlluniau

- bydd Medr yn amcanu at ystyried cynlluniau diogelu dysgwyr o fewn 20 niwrnod gwaith i gael y cynllun; os bydd mater ar frys neu'n sensitif o ran amser, bydd Medr yn addasu'r amserlen yn unol â hynny. Y deilliannau posibl o'r broses hon yw naill ai 1) y bydd Medr yn cymeradwyo'r cynllun ar ei ffurf wreiddiol neu 2) y bydd Medr yn gofyn am gynllun diwygiedig i'w gymeradwyo neu 3) na ellir cymeradwyo'r cynllun
- bydd Medr yn cadarnhau deiliant y broses asesu wrth y darparwr o fewn 10 niwrnod gwaith i asesu'r cynllun, yn amodol ar gyflwyno rhifynnau pellach o'r cynllun, yn ôl yr angen

4. Diwygio cynlluniau

- os yw darparwr yn dymuno diwygio ei gynllun diogelu dysgwyr cymeradwy, **rhaid** iddo roi gwybod i Medr a darparu copi o'r cynllun diwygiedig i'w gymeradwyo
- gall Medr gymeradwyo'r cynllun diwygiedig gydag addasiadau neu hebddynt
- gall Medr ddewis peidio â chymeradwyo'r cynllun wedi'i addasu, ac os felly, bydd y cynllun gwreiddiol yn parhau i fod ar waith

5. Cyhoeddi

- **rhaidd** i'r darparwr drefnu bod cynlluniau diogelu dysgwyr cymeradwy ar gael i ddysgwyr, darpar ddysgwyr a'r cyhoedd ar ei wefan o fewn 15 niwrnod gwaith i'w cymeradwyo gan Medr.
- **dylai** darparwyr gymryd camau i sicrhau bod cyhoeddi unrhyw gynllun amddiffyn dysgwyr cymeradwy yn cael ei gyfleu'n effeithiol i ddysgwyr

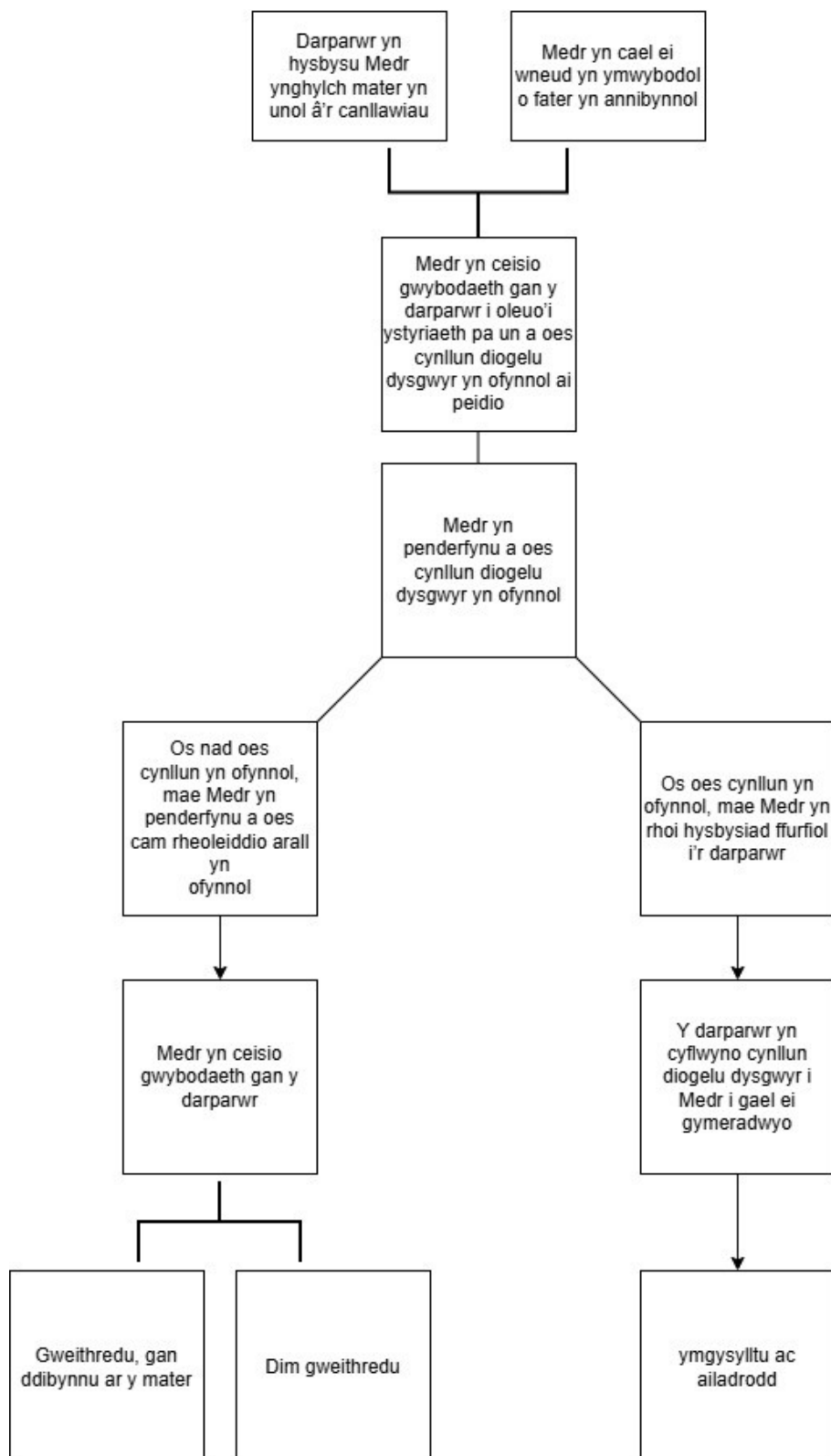
6. Monitro

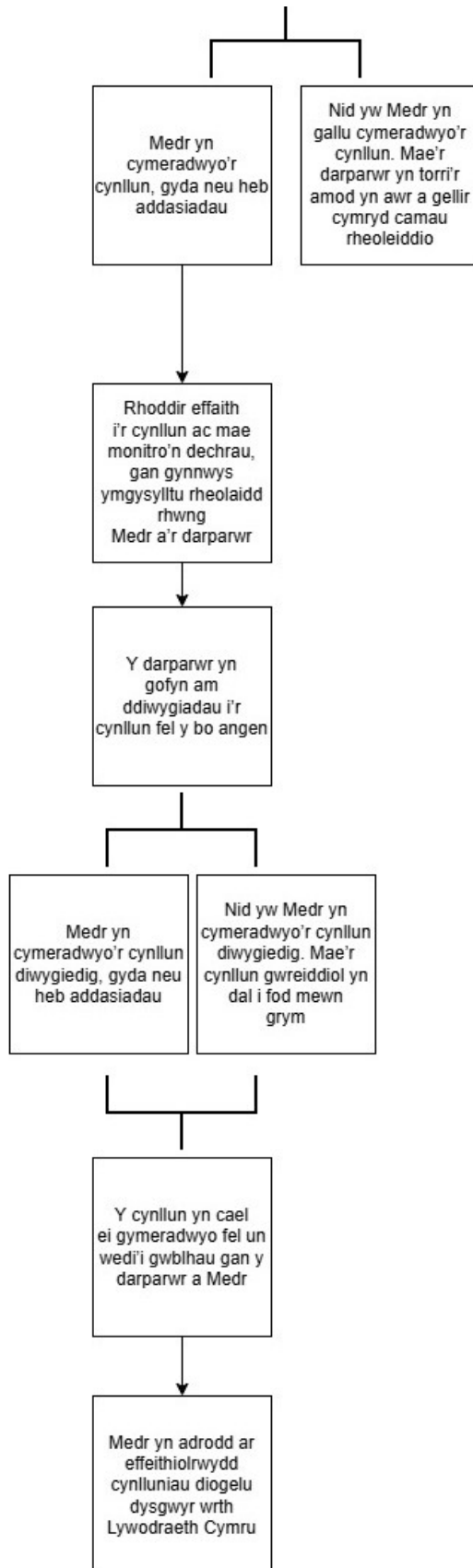
- bydd Medr yn monitro'r modd y cwblheir unrhyw gynlluniau diogelu dysgwyr gweithredol (ar ôl ein cymeradwyaeth gychwynnol ni) yn unol â fframwaith monitro cyffredinol Medr. Gallai hyn gynnwys ymgysylltu manylach, dadansoddi data, ystyried trefniadau rheoli ariannol, ac ystyried llais y dysgwr. Bydd y trefniadau monitro cychwynnol yn cael eu cadarnhau ar adeg y gymeradwyaeth gychwynnol i'r cynllun diogelu dysgwyr. **Bydd** disgwyl i ddarparwyr roi diweddariadau rheolaidd i Medr am gwblhau'r cynllun a chadarnhau wrth Medr pan fydd y cynllun wedi'i gwblhau, gan gynnwys manylion sut y bydd llwyddiant y cynllun hwnnw'n cael ei werthuso
- byddwn yn adolygu cynnydd y cynllun ac yn cadarnhau pan fyddwn o'r farn ei fod wedi'i gwblhau

Adolygu'r Canllawiau Hyn

36. Ymhen amser, wrth i'n dull esblygu ac wrth i ni werthuso effeithiolrwydd cynlluniau diogelu dysgwyr ar draws y sector, byddwn yn ymgysylltu â darparwyr, gan gynnwys trwy rannu arfer effeithiol a gwerthuso, i sicrhau dealltwriaeth ar y cyd am y mathau o senarios a allai olygu bod gofyn cyflwyno cynllun diogelu dysgwyr a'r cymorth angenrheidiol sy'n ofynnol ar gyfer dysgwyr.
37. Bydd Medr yn cyflawni ei swyddogaethau o ran pwysigrwydd amddiffyn rhyddid o fewn y gyfraith i ddarparwyr addysg yng Nghymru i gynnal eu rheolaeth ddyddiol mewn ffordd effeithiol a chymwys. Ni ddylid dehongli unrhyw beth yn y dogfennau rheoleiddio fel ei bod yn ofynnol i gorff llywodraethu darparwr addysg drydyddol wneud unrhyw beth sy'n anghydnaws ag unrhyw rwymedigaeth gyfreithiol neu gyfyngiad cyfreithiol sy'n berthnasol i'r corff llywodraethu yn rhinwedd y ffaith bod y darparwr yn elusen, neu â dogfennau llywodraethu'r darparwr.

Atodiad A: Siart Ilif Cynllun Diogelu Dysgwyr

Atodiad B: Gofynion Cynllun Diogelu Dysgwyr

Dylai cynlluniau diogelu dysgwyr fod yn glir ac yn benodol. **Dylent** gynnwys yr wybodaeth ganlynol:

1. Yr amgylchiadau a sbardunodd y cais am gynllun diogelu dysgwyr (fel y nodir yn hysbysiad Medr)
 - gwybodaeth ynghylch p'un a wnaed hyn yn hysbys i Medr, a'r dyddiad (os yw'n berthnasol)
 - rhagor o fanylion am yr amgylchiadau (os nad ydynt eisoes wedi cael eu darparu)
2. Gwneud penderfyniadau
 - y rhesymeg ar gyfer y penderfyniadau a wnaed a'r grwpiau penderfynu perthnasol a fu'n rhan o'r penderfyniad hwnnw
 - sut y cyfrannodd llais y dysgwr at wneud y penderfyniad gwreiddiol hwnnw. Os oedd yn seiliedig ar ymarfer casglu data ffurfiol neu anffurfiol, mae angen cynnwys trosolwg o'r dadansoddiad
3. Asesiad effaith
 - **dylai** cynlluniau diogelu dysgwyr amlinellu'r camau a gymerwyd i asesu effaith unrhyw benderfyniadau yr ydych wedi'u gwneud a allai effeithio'n negyddol ar allu'r dysgwyr perthnasol i gwblhau eu cyrsiau. Rydym yn disgwyl i'r prosesau hyn gael eu hategu gan brosesau sefydliadol cadarn i ragweld risg ac ystyried yr effaith ar ddysgwyr â nodweddion gwarchodedig. **Dylai'r** prosesau hyn ystyried llais y dysgwr wrth adnabod risgiau, rheolaethau a mesurau lliniaru yn erbyn effeithiau negyddol ar ddysgwyr
4. Ymgysylltu â dysgwyr
 - cadarnhad bod y cynllun wedi'i ddatblygu'n weithredol ac yn dryloyw gyda dysgwyr neu gynrychiolwyr dysgwyr cydnabyddedig, yn unol â gofynion y Cod Ymgysylltu â Dysgwyr, gyda manylion sut y cyflawnwyd hyn. **Dylai** hyn gynnwys cynlluniau ar gyfer ymgysylltu â dysgwyr
5. Lliniaru
 - camau a gymerwyd i liniaru unrhyw effaith negyddol ar ddysgwyr/ cynlluniau i gefnogi dysgwyr lle y gellid effeithio ar eu gallu i gwblhau eu cwrs
 - erbyn pa ddyddiad/ dyddiadau y bydd y cam gweithredu'n cael ei gwblhau
 - rhestr o unrhyw bolisïau/canllawiau perthnasol y dylid eu darllen ochr yn ochr â'r cynllun

6. Gwerthusiad

- proses y **bydd** y darparwr yn ei defnyddio i fonitro effaith ei gamau gweithredu ar ddysgwyr a bod y cynllun wedi cael ei weithredu'n llwyddiannus

7. Gwybodaeth gyswllt

- manylion cyswllt y rhai sy'n goruchwyllo'r gwaith o gyflawni'r cynllun, ac sydd â chyfrifoldeb am hynny

Atodiad C: Enghreifftiau Ymarferol

Mae'r canlynol yn seiliedig ar y dybiaeth bod darparwr wedi hysbysu Medr ynghylch y mater perthnasol yn y lle cyntaf a bod Medr yn penderfynu a yw'r wybodaeth a roddwyd gan y darparwr yn rhoi sicrwydd iddo. Fe'u darperir at ddibenion darluniadol yn unig.

- 1) Lle mae darparwr wedi penderfynu cau cwrs oherwydd niferoedd isel o gofrestriadau parhaus – nid ydym yn rhagweld y byddai cynllun diogelu dysgwyr yn ofynnol pe bai'r darparwr yn dilyn y broses safonol i addysgu darpariaeth i'w therfyn (h.y. lle byddai dysgwyr sy'n astudio ar hyn o bryd yn gallu cwblhau'r rhaglen ond na fyddai cofrestriadau newydd yn y dyfodol ac na fyddai'r rhaglen yn cael ei hysbysebu mwyach) a ninnau wedi cael sicrwydd priodol gan yr wybodaeth a roddwyd gan y darparwr ynghylch natur a chwmpas y gweithgarwch i addysgu'r ddarpariaeth i'w therfyn yn ogystal ag ymgysylltiad dysgwyr â'r broses. Byddem yn disgwyl i'r darparwr sicrhau bod ansawdd yn cael ei gynnal yn ystod y broses o addysgu darpariaeth i'w therfyn, nad yw'r newid hwn yn effeithio'n negyddol ar ddysgwyr sy'n dal i astudio ar y cwrs a'u bod yn cael eu cefnogi trwy gydol eu taith. Fodd bynnag, os yw'r darparwr wedi penderfynu cau'r rhaglen tra bo dysgwyr yn dal i astudio, heb unrhyw gynlluniau na chapasiti i addysgu'r ddarpariaeth hyd at ei therfyn, yna efallai y byddai'n ofynnol cyflwyno cynllun diogelu dysgwyr, a **ddylai** gynnwys manylion sut y byddai'r darparwr yn cefnogi dysgwyr ac yn ymgysylltu â hwy, gan gynnwys rhoi cynorthwy i ddysgwyr drosglwyddo i ddarparwr arall, neu eu cynorthwyo i ddod o hyd i drefniadau amgen.
- 2) Lle mae darparwr wedi penderfynu cau un o'i gampysau, gan olygu bod dysgwyr yn gorfod teithio/symud i leoliad gwahanol i barhau â'u hastudiaethau - efallai y byddai cynllun diogelu dysgwyr yn ofynnol yn yr achos hwn a **ddylai** gynnwys manylion am ba gymorth ychwanegol fyddai'n cael ei roi i ddysgwyr yr effeithir arnynt, o ystyried graddfa ac effaith bosibl penderfyniad o'r fath. Gallai gynnwys cymorth emosiynol neu gymorth gyda llesiant, cymorth ariannol mewn perthynas â chostau llety, astudio, gofal plant neu symud eiddo personol, neu gostau cludiant lle mae angen i ddysgwyr deithio i'r lleoliad newydd.
- 3) Lle mae darparwr yn bwriadu newid y dull astudio ar gyfer rhaglen o addysgu yn y cnawd i addysgu ar-lein yn unig a bod y rhaglen wedi cael ei hysbysebu fel rhaglen a addysgir trwy ddarpariaeth ar y campws, efallai y byddai cynllun diogelu dysgwyr yn ddisgwyliedig. Gall newid o'r natur yma gael effaith negyddol ar ansawdd y profiad ar gyfer y dysgwyr hynny sydd wedi'u cofrestru'n weithredol ar y cwrs, ac y gallai arwain at fwy o drosglwyddiadau dysgwyr. Ni fyddai cwblhau cynllun yn llwyddiannus o dan yr amgylchiadau hyn yn amharu ar hawliau ehangach dysgwyr o dan gyfraith defnyddwyr.
- 4) Lle mae dysgwr yn gofyn am drosglwyddo i astudio rhaglen wahanol mewn darparwr arall (neu yn yr un darparwr), ni fyddai cynllun diogelu dysgwyr yn ofynnol fel arfer. Fodd bynnag, byddem yn disgwyl i ddarparwr perthnasol gynorthwyo dysgwr i drosglwyddo rhwng cyrsiau, yn unol â'u polisi trosglwyddo dysgwyr cyhoeddedig (gweler yr adran Trosglwyddiadau Dysgwyr uchod).

- 5) Lle yr effeithir ar fyfyrwr ymchwil ôl-raddedig o ganlyniad oherwydd iddo golli ei brif oruchwylydd, neu oherwydd iddo golli mynediad at gyfleuster arbenigol sy'n hanfodol i'w brosiect ymchwil, efallai y byddai cynllun diogelu dysgwyr yn ofynnol er mwyn darparu digon o sicrwydd i Medr bod gan y darparwr ddulliau systemig ar waith i ddelio ag amgylchiadau o'r fath. **Dylai'r** cynllun nodi sut y bydd y darparwr yn sicrhau parhad o ran yr oruchwyliaeth, yn sicrhau mynediad at gyfleusterau neu adnoddau cyfatebol, ac yn mynd i'r afael ag unrhyw oblygiadau ar gyfer cyllid neu linellau amser y prosiect. **Dylai** hefyd gynnwys manylion sut y bydd y darparwr yn ymgysylltu â'r dysgwr yr effeithir arno wrth gyd-greu'r cynllun ac amlinellu unrhyw gymorth ychwanegol a pholisïau presennol i liniaru effeithiau'r tarfu a achosir.
- 6) Lle mae darparwr yn bwriadu newid cyfrwng astudio rhaglen o'r Gymraeg (naill ai ar gael yn gyfan gwbl neu'n rhannol drwy'r Gymraeg) i'r Saesneg a bod y rhaglen wedi cael ei hysbysebu fel rhaglen a addysgir trwy gyfrwng y Gymraeg (naill ai'n gyfan gwbl neu'n rhannol drwy'r Gymraeg), efallai y byddai cynllun diogelu dysgwyr yn ddisgwyliedig gan y gallai'r newid gael effaith negyddol ar ansawdd profiad dysgwyr, a'r deilliannau dysgu, ar gyfer y dysgwyr hynny sydd wedi cofrestru'n weithredol ar y cwrs.